

Bakır, pirinç, gümüş ve metallerden oluşturulan objeler ile metal döküme dönüştürülerek oluşturulan takı çalışmalarının GVK 18'inci maddesine göre istisna kapsamında olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 18-180
Tarih	19.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 18-180

19/01/2012

Konu : Bakır, pirinç, gümüş ve metallerden oluşturulan objeler ile metal döküme dönüştürülerek oluşturulan takı çalışmalarının GVK 18'inci maddesine göre istisna kapsamında olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, **bakır, pirinç, saf gümüş gibi malzemeleri yarı değerli taşlarla birleştirerek, mumdan kalıplar hazırlayıp metal döküme dönüştürerek takı, heykel** çalışmaları yaptığınızı, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından söz konusu çalışmalarınızın eser olarak kabul edildiğini belirterek, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66 ncı maddelerine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancı ve serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler de serbest meslek erbabıdır.

Aynı Kanunun 18 inci maddesinde, "Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlanmak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi tevkifatı yapacaklar sayılmış olup, aynı maddenin (2-a) bendinde de 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince) %17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür.

Mezkûr Kanunun 86 ncı maddesinin (1-a) bendinde ise tam mükellefiyette, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları için yıllık beyanname verilmeyeceği ve diğer gelirleri için beyanname verilmesi halinde de bu gelirlerin beyannameye dâhil edilmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, özelge talep formunun ekinde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünden alınan 22/12/2009 tarih ve 18731 sayılı yazıda, çalışmalarınızın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre eser niteliği taşıdığı anlaşılmıştır.

Buna göre, söz konusu **heykel** çalışmalarınızdan dolayı elde edeceğiniz hasılat münhasır olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmaktadır. Ayrıca 224 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere, söz konusu istisna kapsamında bulunan çalışmaların Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden tevkifat yapmak mecburiyetinde olanlarca satın alınması halinde, yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacak olup, istisna hadleri içinde kalan bu kazançlar için beyanname verilmeyeceği gibi isteyenlerin, defter tasdik ettirme ve tutma ile belge düzenleme mecburiyetleri de bulunmamaktadır.

Bu çerçevede, söz konusu faaliyetinizi mutad meslek halinde ifa etmeniz ve istisna kapsamındaki eserlerinizi Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlar dışındakilere de satmanız halinde, 213 Sayılı Kanunun 153, 172, 210 ve 236 ncı maddeleri uyarınca işe başlama bildiriminde bulunma, serbest meslek kazanç defteri tutma ve serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyetiniz bulunmaktadır.

Diğer taraftan, söz konusu **bakır, pirinç, saf gümüş gibi malzemeleri yarı değerli taşlarla birleştirerek, mumdan kalıplar hazırlayıp metal döküme dönüştürerek yaptığınız takı** çalışmalarınız Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesi kapsamına giren herhangi bir eser grubu içinde yer almadığından, bu faaliyetiniz dolayısıyla anılan maddede yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde ise,"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

...

1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç)

...

6-Evlerde kullanılan dikiş, nakış, mutfak robotu, ütü ve benzeri makine ve aletler hariç olmak üzere, muharrik kuvvet kullanmamak ve dışarıdan işçi almamak şartıyla; oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, kırpıntı deriden üretilen mamuller, örgü, dantel, her nevi nakış işleri ve turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, pul, payet, boncuk işleme, tığ örgü işleri, ip ve urganları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri işyeri açmaksızın satanlar. Bu ürünlerin, pazar takibi suretiyle satılması ile ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olanların düzenledikleri hariç olmak üzere; düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması muafliktan faydalanmaya engel değildir.

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muafliğinden faydalanamazlar." hükmü yer almaktadır.

Saf gümüş gibi kıymetli madenler ve yarı değerli taşlar kullanarak yapmış olduğunuz takı çalışmalarınız, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 1 inci bendini ihlal ettiğinden bu bent kapsamında, ayrıca söz konusu **takı** çalışmalarınız, anılan maddenin (6) numaralı bendinde sayılan işler kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, yapmış olduğunuz **takı işlerinin** satışından elde ettiğiniz kazançlar dolayısıyla (6) numaralı bent kapsamında esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Aynı Kanunun 37 nci maddesinde ise, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazanç olarak tanımlanmış ve ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hüküm altına alınmış olup, basit usule tabi olmanın şartları ise, aynı Kanunun 47 ve 48 inci maddeleri ile belirlenmiştir.

Aynı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde de, kıymetli maden ve mücevherat alım satımı ile uğraşanların basit usulden yararlanamayacakları hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, çeşitli madenleri kullanarak yapmış olduğunuz ürünlerin (takı çalışmaları) satışından elde ettiğiniz kazançların gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026